

GAMMA er aðalstyrktaraðili
Sinfóníuhljómsveitar Íslands

Fjárfesting í innviðum

Gísli Hauksson, hagfræðingur
Forstjóri GAMMA Capital Management

14. apríl 2016

GAMMA Capital Management

- GAMMA er sjálfstætt og óháð fjármálafyrirtæki
 - Sjóðastýring og efnahagsráðgjöf.
- Starfsmenn eru 25 með langa reynslu af störfum á fjármálamarkaði
- Um 70 milljarðar í stýringu í fjölmörgum sjóðum
 - Meðal viðskiptavina eru öll tryggingafélög landsins, 13 lífeyrissjóðir, bankar, fyrirtæki, eignastýringar og yfir 1.000 einstaklingar.
- Skrifstofur í Reykjavík og London

Skrifstofa GAMMA í London við 25 Upper Brook Street

GAMMA Ráðgjöf

- GAMMA hefur unnið ráðgjafarverkefni fyrir fjölmarga innlenda og erlenda aðila frá 2008.

- Efnahagsmál
- Afleiður, fjárstýring og áhættustýring
- Skuldabréf/ skuldabréfaútgáfur
- Skuldastýring/eignastýring/ný lán/endurfjármögnun

- Dæmi um ráðgjafarverkefni:

- **Sjóvá** Uppbygging fjárstýringar og eigna/skuldasafns
- **TM** Uppbygging fjárstýringar og eigna/skuldasafns
- **Alþingi, ýmsar nefndir** M.a. ráðgjöf um áhættuþætti Icesave III / Verðbólga / Gjaldþyrsmál
- **Marel** Uppreikningur afleiðusamninga og mat á endurskipulagningu skulda
- **CCP** Ráðgjöf vegna gjaldþyrsmálaskipta og afleiðusamninga
- **Sólvhóll/Seðlab.** Mat á virði eigna í eignasafni
- **Erlendir aðilar** Fjöldamörg ráðgjafarverkefni tengd efnahagsmálum / fjárfestingum o.fl.
- **Landsvirkjun** Skýrsla um efnahagsleg áhrif framkvæmdastefnu til 2035 / Greining á áhrifum sæstrengs
- **Íbúðalánasjóður & MP** Greining á stöðu og horfum á íbúðamarkaði
- **Íbúðalánasjóður** Greining á uppgreiðsluáættu
- **Tryggingasjóður innst.** Greining á gjaldþyrsmálaskiptum sjóðsins
- **Reitir, Klasi ofl.** Greining á stöðu og horfum á atvinnuhúsnæðismarkaði
- **Samtök fjármálaf.** Verðbólguáhrif
- **Forsætisráðuneytið** kostnaður/áþætti við verðbólguþak

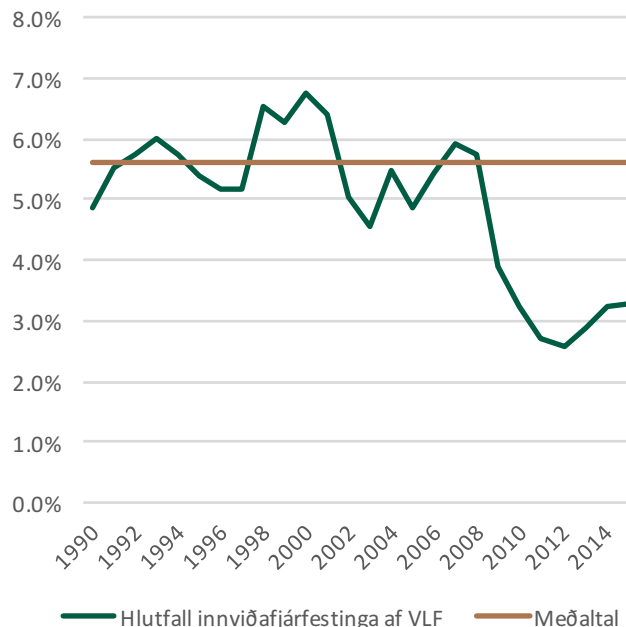
SAMTÖK FJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
Icelandic Financial Services Association

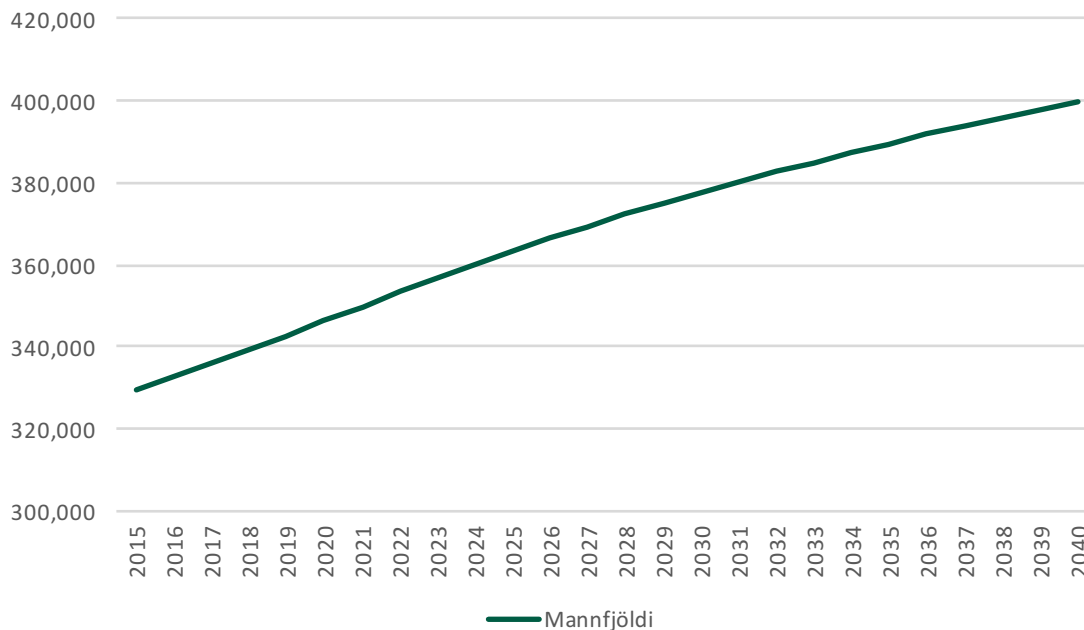
FJÁRMÁLARÁÐUNEYTIÐ FORSÆTISRÁÐUNEYTIÐ

Mikilvægi innviðafjárfestinga

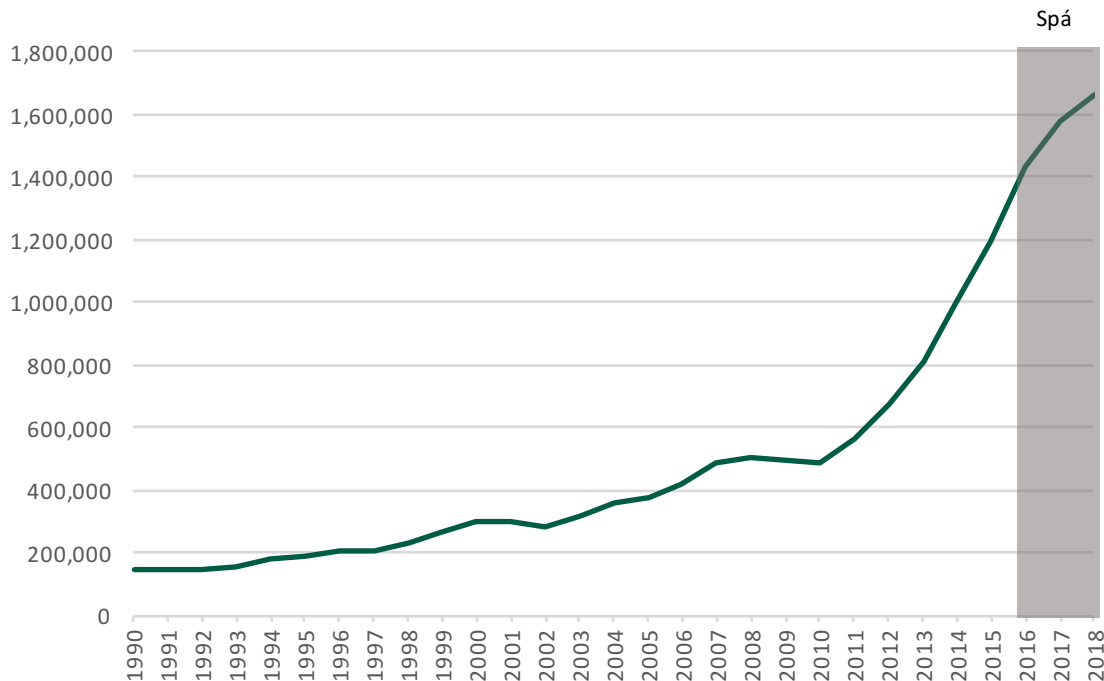
- Hefðbundnir innviðir og félagslegir
- Allar helstu efnahagsstofnanir heims (OECD, IMF o.fl.) hafa bent á að jákvætt samband er á milli fjárfestinga í innviðum og hagvaxtar.
- Að öllu öðru óbreyttu þarf að viðhalda þessum innviðum til að viðhalda núverandi hagsæld.
- Innviðaflöskuhálsar geta haldið aftur af hagvexti
- Alþjóðlegt vandamál
- Sögulegt meðaltal um 5,7% en helmingi lægra frá hruni
- Úthlutun framkvæmdafjár til samgöngumála dregist saman um 60-70%

Árið 2040 verða Íslendingar um 20% fleiri en í dag

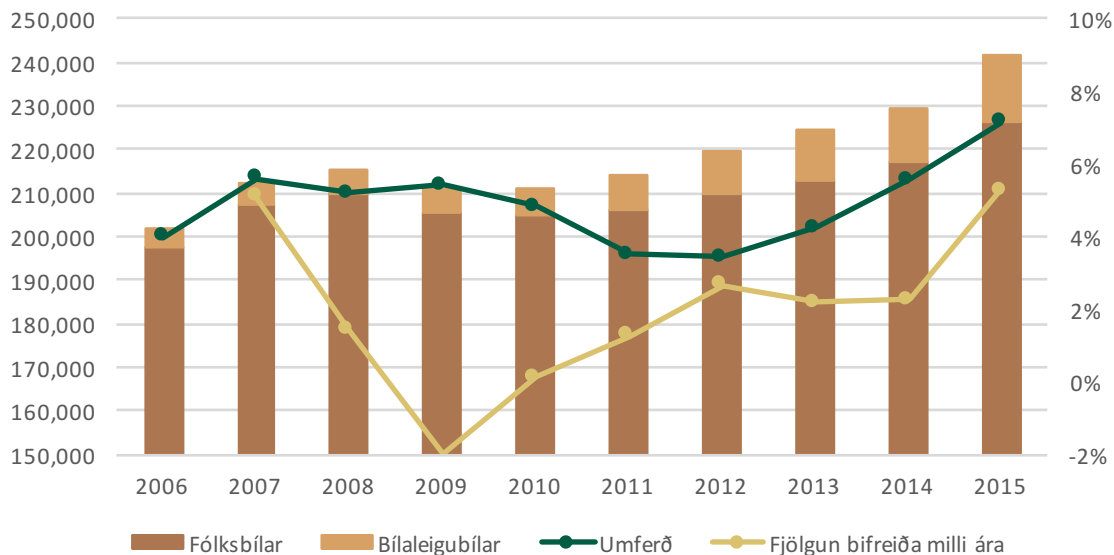

Stefnir í að fjöldi ferðamanna verði 1,5-1,6 mio í ár

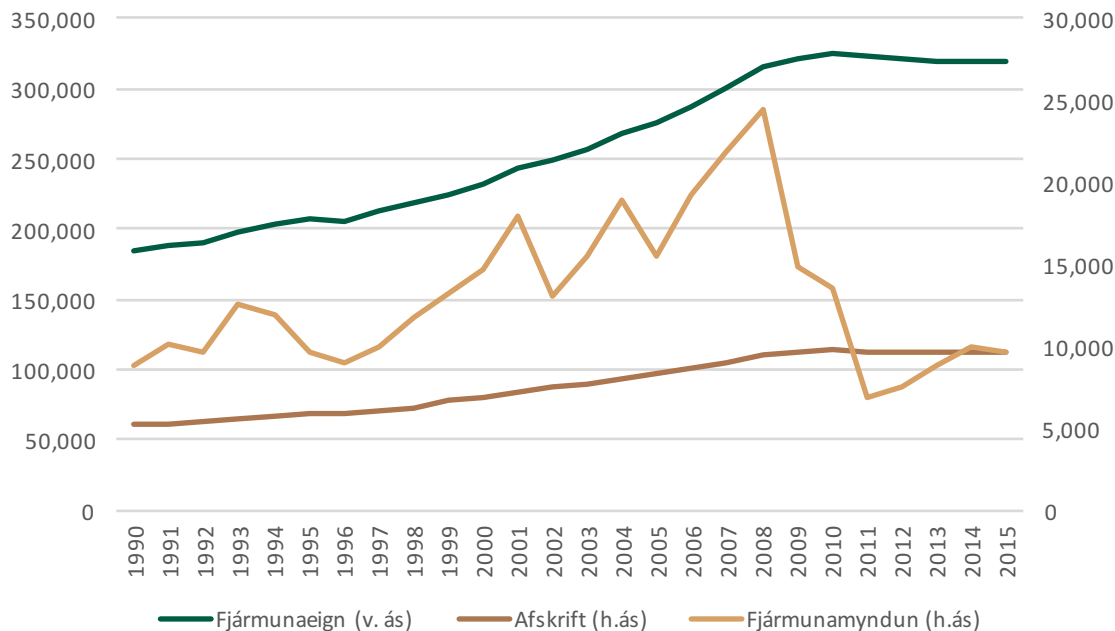

Gríðarleg fjölgun bifreiða

- Fjöldi fólksbíla aukist um 20% - 40.000.
- Bílaleigubílum fjölgað um 250% á sama tíma.
- Umferð í dag 10% meiri en þegar mest lét árið 2008.

Gengið hefur verið á eign í samgöngumannvirkjum

Aðkoma einkaaðila að innviðafjárfestum

- Áhugi að aukast meðal einkaaðila að koma að innviðafjárfetingum
- Mikill vöxtur í svk PPP leið
- Norðmenn hafa farið tvær leiðir:
 - Einkaaðilar sjá um hönnun, lagningu og rekstur vegar en ríkið greiðir rekstraraðila fyrir að halda veginum opnum og í ákveðnum gæðum.
 - Fyrirtæki í opinberri eigu ræðst í framkvæmdir og innheimtir vegtolla til að standa straum af kostnaði.
- Kostir við aðkomu einkaaðila:
 - Lægri skuldsetning hins opinbera.
 - Aukið aðhald í rekstri.
 - Hraðari uppbygging.
- Hér á landi er nauðsynlegt að huga að aðkomu einkaaðila

Fjöldmörg möguleg verkefni í einkaframkvæmd

- Vestmannaeyjaferja
- Hringvegur við Blönduós
- Hringvegur við Varmahlíð
- Kjalvegur
- Tvöföldun Suðurlandsvegur til Klausturs
- Fluglest
- Almenningsamgöngur
- Stækkun Flugstöðvarinnar
- Tvöföldun Hvalfjarðarganga
- Sundabraut

Önnur verkefni sem hafa verið nefnd:

- *Hringvegur um Selfoss*
- *Hringvegur um Borgarnes*
- *Hringvegur um Grunnafljörð*
- *Fjarðarheiðargöng*
- *Súðarvíkurgöng*
- *Lónsheiðargöng*
- *Axarvegur*

Til athugunar fyrir opinbera aðila

- Um árábil hefur danska samgönguráðuneytið unnið að þróun og innleiðingu reiknilíkans sem framkvæmdir kostnaðar- og ábatagreiningu á samgönguverkefnum, TERESA.
- GAMMA verðlaunaði lokaritgerð sem fjallaði um líkanið og notkun þess.
- Með því að styðjast við slíkt líkan er hægt að bera saman verkefni sem verið er að skoða og raða þeim þannig eftir þjóðhagslegum ábata.
- Mikilvægt er fyrir íslensk stjórnvöld að koma sér upp sambærilegu kerfi þar sem samgönguverkefni eru valin eftir þjóðhagslegum ábata en ekki á pólitískum forsendum.
- Samkvæmt mati byggðu á sambærilegum forsendum og TERESA er Sundabraut nr1

„Að mati Ríkisendurskoðunar er samgönguáætlunum breytt of mikið og of ört og kemur það niður á markvissum undirbúningi framkvæmda“

Úr skýrslunni Samgönguframkvæmdir, stjórnsýsluúttekt (2008).

„Kjördæmapot er enn of fyrirferðarmikið við ákvarðanir í samgöngumálum hér á landi. [...] Það skyldi þó ekki vera vegna þess að einstakir þingmenn séu hygla ákveðnum svæðum til að þjóna sérhagsmunum í stað þess að vinna að framgangi þeirrar stefnu sem hefur verið mótuð til langs tíma? “

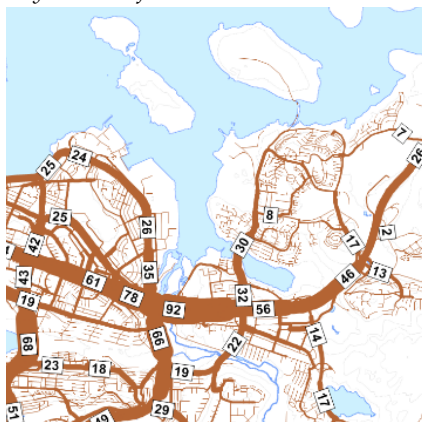
Leiðari Morgunblaðsins 29. júní 2008 um skýrslu

Ríkisendurskoðunar

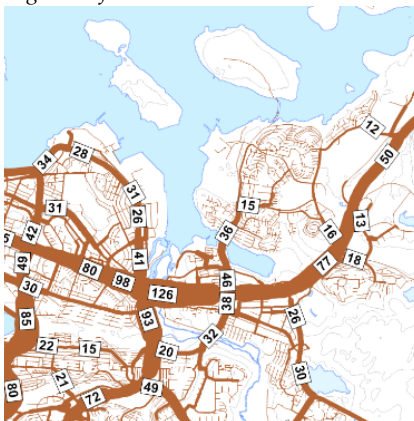
Sundabraut

- Á Aðalskipulagi Rvk síðan 1984
- 2012 var umferð um Ártúnsbrekku 92 þús bílar á sólarhring
- Umferðin verður 126 þúsund bílar á sólarhring árið 2040 eða 37% aukning.
- Aksturstími á höfuðborgarsvæðinu minnkar um 1,4%
- Umferðartafir minnka um 10% að meðaltali, mun meira á álagstímum
- Sundabraut minnkar umferð um 7-37% um aðra vegi í kring

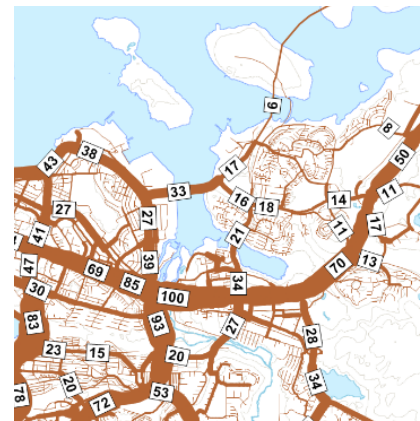
Mynd 1: Umferð árið 2012

Mynd 2: Umferð árið 2040 með lágmarksframkvæmdum

Mynd 3: Umferð árið 2040 með Sundabraut

Mikilvægi Sundabrautar

- Uppsafnað þjóðhagslegt tap af því að hafa ekki hafið framkvæmdir við Sundabraut á árunum 2005-2007 amk 15-20 ma.kr.
- Fer vaxandi með fjölgun Íslendinga og aukningu ferðamanna.
- (Á sama tíma er þjóðhagslegt tap Vaðlaheiðaganga að nálgast 8 ma.kr.)

Aðkoma GAMMA að Sundabraut

- GAMMA, ásamt LEX lögmannstofu, vinnur að myndun starfshóps um Sundabraut.
- Fundir verið haldnir með hagsmunaaðilum, Faxesflóahöfn, Vegagerð ofl
- Fá sem flesta hagsmunaaðila að þeirri vinnu og fá fram sjónarmið þeirra.
- Tilgangurinn er að auka líkurnar á því að Sundabraut verði að veruleika fyrr en síðar.
- Von okkar að vinnuhópurinn geti sýnt fram á það að fjármögnun og uppsetning verkefnisins sé engin fyrirstaða.

Lokaorð

- GAMMA er að leggja lokahönd á ítarlega skýrslu um stöðu innviðafjárfestinga á Íslandi.
- Aðkoma einkaaðila vel möguleg og æskileg að innviðum
- Mikilvægt að forgangsraða samgönguverkefnum eftir þjóðhagslegum ábata.
- Fjöldi verkefna sem einkaaðilar gætu komið að
- Uppsöfnuð fjárfestingaþörf í innviðum er um 250ma.kr., yfir 500 ma.kr. á næstu 10 árum
- Þarf yfir 100 ma.kr. í vegakerfið nú þegar
- Nauðsynlegt að byrja strax á Sundabraut og tvöföldun Hvalfjarðarganga.
- Ísland getur ekki búist við því að verða aftur land með A landshæfi en með D innviði.